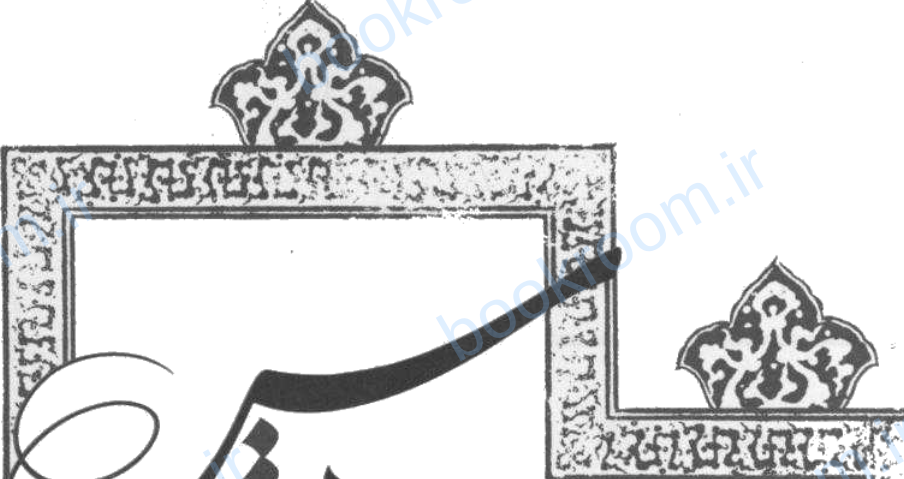

فصل‌های مقدماتی و مقدمات

بررسی تجربه حماسه دفاع مقدس و آموزه‌های آن
در اقتصاد مقاومتی

مجتبی حسنی
جواد کجوری
با مقدمه دکتر محمد هادی زاهدی وفا

فهرست

مقدمه ناشر | ۱۳

مقدمه استاد | ۱۵

پیش‌گفتار | ۱۹

بخش اول: موانع و محدودیت‌ها | ۲۵

فصل اول: تحریم‌ها و موانع خارجی | ۲۹

❁ ۱ - تحریم‌ها و محدودیت‌های اعمال‌شده علیه ایران از ابتدای انقلاب تا

پایان جنگ تحمیلی | ۳۰

۱.۱. نقش آمریکا در تحریم‌ها و کارشکنی‌های دوران دفاع مقدس | ۳۱

۲.۱. نقش انگلیس در تحریم‌ها و کارشکنی‌های دوران دفاع مقدس | ۳۸

۱.۲.۱. کمیته بررسی فشار بر ایران | ۳۹

۲.۲.۱. درخواست حداکثری کردن تحریم‌ها با احتیاط | ۳۹

۳.۲.۱. ممانعت از صدور تجهیزات نظامی به ایران | ۴۰

۱.۳.۲.۱. کارشکنی انگلیس در تحویل ناو خارک به ایران | ۴۱

۳.۱. نقش فرانسه در کارشکنی‌های دوران دفاع مقدس | ۴۴

۴.۱. اجماع در قطعنامه ۵۹۸ و تشدید فشارها | ۴۵

❁ ۲ - نقش کشورهای مختلف در حمایت از رژیم صدام | ۴۶

۱.۱. آمریکا | ۵۱

۲.۲. شوروی | ۵۴

۳.۲. فرانسه | ۵۷

۴.۲. آلمان | ۵۹

۵.۲. انگلیس | ۶۰

۶.۲. ایتالیا | ۶۲

۷.۲. کشورهای منطقه | ۶۲

۳- بررسی اثر تحریم‌ها و محدودیت‌ها | ۶۶

۱. ۳. برخی آثار تحریم‌ها و محدودیت‌های جنگ تحمیلی در بعد اقتصادی | ۶۷
۲. ۳. برخی آثار تحریم‌ها و محدودیت‌های جنگ تحمیلی در بعد نظامی | ۷۴
۳. ۳. جمع‌بندی | ۷۷

فصل دوم: محدودیت‌ها و مشکلات داخلی | ۷۹

- ۱- حاکمیت اندیشه اقتصاد دولتی در برابر اقتصاد مردمی | ۸۰
۲. ۱. وضعیت شاخص‌های اقتصادی دوران دفاع مقدس | ۹۵
۱. ۲. ۱. شاخص تولید ناخالص داخلی | ۹۵
۲. ۲. ۱. شاخص توزیع درآمد | ۹۷
۳. ۲. ۱. شاخص نرخ برابری ارز (دلار آمریکا) | ۹۹
۴. ۲. ۱. شاخص تورم و نقدینگی | ۱۰۲
- ۲- محدودیت‌ها و مشکلات نظامی | ۱۰۵
۱. ۲. گوشه‌ای از مشکلات عملیات بدر | ۱۱۰
- ۳- کارشکنی و عدم حمایت‌ها | ۱۱۱
۱. ۳. دولت بنی‌صدر | ۱۱۲
۲. ۳. دولت میرحسین موسوی | ۱۱۶
- ۴- جمع‌بندی | ۱۲۴

بخش دوم: شکوفایی ظرفیت‌های داخلی و غلبه بر محدودیت‌ها | ۱۲۷

فصل سوم: نوآوری و خلاقیت‌ها در جنگ | ۱۳۱

- ۱- پیرامون نحوه تأمین نیازهای اقتصادی دفاع مقدس | ۱۳۲
- ۲- خلاقیت‌ها و نوآوری‌ها در دفاع مقدس | ۱۳۸
۱. ۲. خلاقیت و نوآوری‌های تکنیکی و تاکتیکی | ۱۳۹
۱. ۱. ۲. تاکتیک جدید با اتکا بر نیروهای پیاده و اجرای عملیات در شب | ۱۳۹
۲. ۱. ۲. مدیریت جهادی منعطف و ترکیب اقدامات مهندسی جهاد، سپاه و سازمان‌دهی دولتی | ۱۴۰
۳. ۱. ۲. جنگ آب | ۱۴۰
۴. ۱. ۲. عبور از مناطق رملی بستان | ۱۴۲
۵. ۱. ۲. حماسه فتح خرمشهر | ۱۴۳

۶. ۱. ۲. ابتکار نظامی ایران در «عملیات خیبر» | ۱۴۴
۷. ۱. ۲. بهت زدگی جهان در پی پیروزی رزمندگان اسلام در عملیات والفجر ۸ | ۱۴۶
۸. ۱. ۲. شگفت‌انگیزترین عملیات هوایی جهان | ۱۴۹
۲. ۲. ۲. خلایق و نوآوری‌های مهندسی | ۱۵۳
۱. ۲. ۲. پل بشکهای بهمنشیر | ۱۵۷
۲. ۲. ۲. حفر کانال دوکیلومتری در عملیات دارخوین | ۱۵۹
۳. ۲. ۲. ساخت موشک «تاو» | ۱۵۹
۴. ۲. ۲. پناهگاه اجتماعی | ۱۶۲
۵. ۲. ۲. پل «خیبر»؛ شاهکار مهندسی قرن | ۱۶۳
۶. ۲. ۲. پل شناور «خضر» | ۱۶۳
۷. ۲. ۲. خودروهای مناطق صعب‌العبور | ۱۶۴
۱. ۷. ۲. ۲. لندکروز شنی‌دار | ۱۶۵
۲. ۷. ۲. ۲. خودروی دوزیست | ۱۶۵
۳. ۷. ۲. ۲. نفربر نیمه‌شنی شناور دوزیست | ۱۶۶
۸. ۲. ۲. ساخت نفربر «خشایار» و قایق «لاور» | ۱۶۶
۹. ۲. ۲. سازه منحرف‌کننده موشک | ۱۶۸
۱۰. ۲. ۲. ابداع خاکریزهای تعجیلی | ۱۶۹
۱۱. ۲. ۲. ساخت ماشین‌آلات کنترل از راه دور | ۱۷۰
۳. عوامل مؤثر در بروز خلایق‌ها و ابتکارات در دوران دفاع مقدس | ۱۷۰
۱. ۳. برتری ظاهری و فیزیکی دشمن، محدودیت‌ها و کمبودهای جبهه خودی | ۱۷۲
۲. ۳. وجود تفکر و روحیه بسیجی و انقلابی | ۱۷۳
۳. ۳. مشارکت افراد در ساختار سازمانی انعطاف‌پذیر | ۱۷۴
۴. ۳. برقراری روابط انسانی اسلامی بین فرماندهان و رزمندگان | ۱۷۵
۵. ۳. کار جمعی جهادی شرط عملیاتی شدن نوآوری‌ها و خلایق‌ها | ۱۷۶
- فصل چهارم: دلایل و نحوه مشارکت جهادی مردم در دفاع مقدس | ۱۸۱
۱. سازوکار تأثیرپذیری مردم در دفاع مقدس | ۱۸۳
۲. بررسی نقش عوامل مؤثر بر مشارکت مردم در دوران دفاع مقدس | ۱۸۷
۱. ۲. امام خمینی (ره) | ۱۸۷
۱. ۱. ۲. ویژگی‌های شخصیتی و اعتقادی حضرت امام خمینی (ره) | ۱۸۷
۲. ۱. ۲. گفتار و رفتار امام خمینی (ره) | ۱۹۰

۱. ۲. ۱. ۲. کارکرد انگیزشی و آگاهی بخشی | ۱۹۱
۲. ۲. ۱. ۲. کارکرد نهادسازی | ۱۹۲
۲. ۲. روحانیت و مراجع | ۱۹۵
۱. ۲. ۲. حضور در جبهه های جنگ، مانند یک رزمنده | ۱۹۶
۲. ۲. ۲. نقش مدیریتی | ۱۹۷
۳. ۲. ۲. ترویج ارزش های اخلاقی، آموزش های دینی | ۱۹۷
۴. ۲. ۲. حضور علما در میدان جنگ و تقویت روحیه | ۱۹۷
۵. ۲. ۲. حفظ آرامش و روحیه جبهه و جهاد در پشت جبهه | ۱۹۸
۶. ۲. ۲. حمایت مالی از جنگ | ۱۹۹
۳. ۲. خانواده و زنان | ۱۹۹
۱. ۳. ۲. حضور زنان در پشت جبهه جنگ در دوران دفاع مقدس | ۲۰۲
۱. ۱. ۳. ۲. فرستادن عزیزان خویش به جبهه ها | ۲۰۲
۲. ۱. ۳. ۲. کمک های غیرنقدی | ۲۰۲
۳. ۱. ۳. ۲. کمک های نقدی | ۲۰۴
۴. ۱. ۳. ۲. مددکاری | ۲۰۴
۲. ۳. ۲. حضور زنان در جبهه جنگ در دوران دفاع مقدس | ۲۰۵
۱. ۲. ۳. ۲. نقش رزمی و نظامی | ۲۰۶
۲. ۲. ۳. ۲. نقش پرستاری و امداد رسانی | ۲۰۷
۳. ۲. ۳. ۲. نقش تبلیغی | ۲۰۷
۴. ۲. مسئولین | ۲۰۸
۵. ۲. مساجد و پایگاه های بسیج | ۲۱۰
۱. ۵. ۲. روحانی محور بودن مسجد | ۲۱۱
۲. ۵. ۲. تربیت نیروهای مبارز | ۲۱۱
۳. ۵. ۲. پایگاه تبلیغ دفاع مقدس | ۲۱۲
۴. ۵. ۲. جمع آوری کمک های مردمی | ۲۱۲
۵. ۵. ۲. حفظ همبستگی در جامعه | ۲۱۳
۶. ۵. ۲. آموزش های اولیه نظامی | ۲۱۳
۷. ۵. ۲. تشکیل بسیج مردمی | ۲۱۳
- الف) دوره اول: ۱۳۵۸ تا آغاز دفاع مقدس از سوی عراق | ۲۱۴
- ب) دوره دوم: از آغاز دفاع مقدس تا نیمه اول ۱۳۶۷ | ۲۱۴
۸. ۵. ۲. جمع بندی | ۲۱۵

۶. ۲. رسانه: رادیو | ۲۱۶

۶. ۲. ۱. نحوه مدیریت رادیو در زمان جنگ | ۲۱۷

۶. ۲. ۲. برخی از کارها و وظایف رادیو در دوران جنگ | ۲۲۰

۶. ۲. ۳. رادیو جبهه | ۲۲۳

۳. تبیین علل حضور مردم در دوران دفاع مقدس | ۲۲۵

۱. ۳. علل اصلی | ۲۲۵

۱. ۱. ۳. روحیه، تفکر و ساختار جهادی | ۲۲۵

۱. ۱. ۱. ۳. عامل دین | ۲۲۷

۲. ۳. علل تشدیدکننده | ۲۲۸

۱. ۲. ۳. فضای جنگ فیزیکی | ۲۲۸

۲. ۲. ۳. دیدن رشادت‌ها و از خودگذشتگی‌ها و تلاش خالصانه | ۲۲۸

بخش سوم: دلالت‌ها و راهکارها | ۲۳۱

فصل پنجم: راهکارها و دلالت‌های دفاع مقدس برای اقتصاد مقاومتی | ۲۳۳

۱. مقدمه | ۲۳۴

۲. مؤلفه‌های مؤثر در پیشرفت‌ها و پیروزی‌های دفاع مقدس | ۲۳۵

۱. ۱. مؤلفه‌های مؤثر از طرف مردم | ۲۳۷

۲. ۱. ۲. حمایت، پشتیبانی و همراهی مردم با مسئولان | ۲۳۷

۳. ۱. ۲. حمایت مادی و معنوی از رزمندگان و خانواده آن‌ها | ۲۳۸

۲- ۲. مؤلفه‌های مؤثر از طرف مسئولان و فرماندهان | ۲۳۹

۱. ۲. ۲. جهت‌گیری مؤثر مسئولان برای خودکفایی، با عزم و اراده، همت و تلاش

| ۲۳۹

۲. ۲. ۲. استفاده از ابزارهای مختلف ایجاد انگیزه و آگاهی بخشی در نیروی انسانی

(رزمندگان) | ۲۴۰

۱. ۲. ۲. ۲. ایجاد انگیزه و آگاهی در مردم و رزمندگان در دفاع مقدس | ۲۴۲

۳. ۲. ۲. طراحی برنامه‌های جسورانه جهادی در عین دقت‌های کارشناسانه | ۲۴۵

۴. ۲. ۲. آزادی عمل در اجرای طرح‌ها و برنامه‌ها در عین حمایت، نظارت و

پیگیری مسئولانه و جدی | ۲۴۵

۵. ۲. ۲. استفاده از ظرفیت‌های بومی برای جبران کمبودها | ۲۴۹

۱. ۵. ۲. ۲. استفاده از ظرفیت‌های مختلف مردمی | ۲۴۹

۲. ۵. ۲. ۲. استفاده از ظرفیت‌های نخبگانی و ایجاد ارتباط بین مقام اجرا و مراکز | ۲۵۰

۲. ۵. ۳. جایگزینی تجهیزات داخلی به جای تجهیزات تحریمی | ۲۵۱

۲. ۲. ۶. کار جمعی و ایجاد هم‌افزایی بین ظرفیت‌های موجود | ۲۵۱

۲. ۲. ۷. توجه به اصل بهره‌وری و صرفه‌جویی در استفاده از منابع | ۲۵۲

۳. دلالت‌ها و راه‌کارهایی برای اقتصاد مقاومتی با توجه به مؤلفه‌های حماسه دفاع

مقدس | ۲۵۳

۱. ۳. ارزیابی ارکان نظام اقتصاد ایران | ۲۵۵

۱. ۱. ۳. ظرفیت نیروی انسانی در اقتصاد ایران | ۲۵۵

۲. ۱. ۳. ساختار اقتصاد ایران | ۲۵۸

۱. ۲. ۱. ۳. نفتی بودن | ۲۵۸

۲. ۲. ۱. ۳. دولتی بودن | ۲۶۰

۳. ۲. ۱. ۳. ضعف در جهت سهولت کسب و کار (مشکل بروکراسی) | ۲۶۲

۴. ۲. ۱. ۳. عدم شفافیت اقتصادی | ۲۶۴

۵. ۲. ۱. ۳. سایر موارد | ۲۶۶

۳. ۱. ۳. برنامه در اقتصاد ایران | ۲۶۸

۴. ۱. ۳. ابزار و امکانات | ۲۷۱

۲. ۳. بایسته‌های تحول و ایجاد بسترهای درونی و بیرونی جهاد اقتصادی مردم‌محور | ۲۷۳

۱. ۲. ۳. گام‌های مؤثر در تقویت بستر درونی مشارکت مردمی و جهاد اقتصادی | ۲۷۳

۱. ۱. ۲. ۳. تربیت جامع دینی | ۲۷۴

۱. ۱. ۱. ۲. ۳. راه‌کارهایی در جهت تربیت جامع دینی | ۲۷۵

۲. ۱. ۲. ۳. توانمندسازی اقتصادی | ۲۷۹

۱. ۲. ۱. ۲. ۳. راه‌کارهایی در جهت تربیت و توانمندسازی اقتصادی | ۲۸۰

۲. ۲. ۳. گام‌های مؤثر در تقویت بستر بیرونی مشارکت مردمی و جهاد اقتصادی | ۲۸۶

۱. ۲. ۲. ۳. کار جمعی و ایجاد هم‌افزایی بین ظرفیت‌های موجود با برنامه جهادی | ۲۸۹

۲. ۲. ۲. ۳. تکیه بر ظرفیت‌های داخلی با توجه به سه‌گانه «مسئولیت، آزادی و حمایت» | ۲۹۰

۳. ۲. ۲. ۳. توجه به اصل بهره‌وری و صرفه‌جویی در استفاده از منابع | ۲۹۲

۴. سخن آخر | ۲۹۴

منابع و مآخذ | ۳۰۱

کتاب‌ها و مقالات دارای ارجاع درون‌متنی | ۳۰۱

مقالات و یادداشت‌های دارای ارجاع در پاورقی | ۳۰۵

پایگاه‌های اینترنتی | ۳۱۱

مقدمه ناشر

علوم اجتماعی عهده دار شناخت و حل مسائل جامعه است. در واقع شناخت اجتماعی مقدمه ارائه راهکار و حل مسائل است. مشکلات و مسائل اجتماعی جوامع گوناگون نیز تفاوت های بسیاری دارند که برخاسته از اختلاف این جوامع در بافت فرهنگی، نظام نشانگانی، شرایط اقلیمی و جغرافیایی و نحوه حکومت و اداره آن هاست. به همین دلیل، دانش های اجتماعی - حداقل در مقام گزینش مسائل و ارائه راهکار برای حل آن ها- در جوامع گوناگون رنگ و روی متفاوتی می یابند.

جامعه اسلامی ایران نیز مسائل و مشکلات ویژه خود را دارد که در پیوند با وضعیت خاص این جامعه می باشند. در مقام شناخت و پاسخ گویی به مسائل این جامعه، توجه به تجربیات موفق و بررسی و تحلیل آن ها می تواند به رشد و توسعه این علوم و حل مسائل بومی جامعه کمک بسیاری بنماید.

بررسی و تحلیل این تجربیات می تواند دانش ضمنی نهفته در پس آن ها را به دانشی صریح، آگاهانه و تأملی تبدیل کند. چنین کاری دو مزیت عمده دارد: از یک سو باعث می شود این معارف اجتماعی ارزشمند حفظ گشته و قابل انتقال شوند؛ زیرا دانش صریح قابلیت منتقل شدن دارد و می تواند موضوع گفت و گو و تأمل قرار بگیرد و به تبع حفظ و ذخیره آن در فرهنگی خاص امکان پذیر گردد.

از سوی دیگر می توانیم از دل چنین معارفی به راهکارهایی عملی و جدی برای حل مسائل جاری و کنونی جامعه خود دست یافته و با تجزیه و تحلیل و پردازش آن ها، به مدل هایی برای حل آن ها نائل شویم.

کتاب اقتصاد مقاومتی و دفاع مقدس که توسط پژوهشگران گرانقدر، آقایان حسینی و کجوری به رشته تحریر درآمده است نیز گامی است در جهت تحلیل و بررسی یکی

از تجربیات موفق در رابطه با اداره یکی از بحرانی ترین و حادثترین مسائل اجتماعی، یعنی جنگ تحمیلی علیه جمهوری اسلامی ایران. جنگ حادثه‌ای عظیم است و ابعاد و لایه‌های مختلفی دارد. پژوهش حاضر بر بُعد غلبه بر محدودیت‌ها در جنگ تحمیلی و دلالت‌های آن برای اقتصاد مقاومتی تمرکز می‌کند.

تجارب تاریخی، نظیر تجربه دفاع مقدس، در شرایط واقعی محقق می‌شوند و به همین دلیل اموری چندبعدی و پیچیده هستند که با مسائل گوناگونی ارتباط می‌یابند. ابعاد اقتصادی جنگ تحمیلی نیز با مسائل گوناگونی پیوند می‌یابند: مسائلی از قبیل تحریم و خودکفایی، تولید داخلی، نقش مردم در اقتصاد، فرهنگ مصرف و.... همین مسئله موجب می‌شود که چنین پژوهش‌هایی ظرفیت بالایی برای استخراج الگوهای عملی در جهت حل مشکلات اقتصادی داشته باشند. این پژوهش که از آثار مکتوب معاونت علمی مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق (ع) می‌باشد، گوشه‌ای از فعالیت‌های این مرکز را در راستای تحول علوم انسانی منعکس می‌سازد. این مرکز در تلاش است با انتشار آثار متناسب با مخاطبان حوزوی و دانشگاهی، به‌ویژه دانشجویان در حوزه مباحث علوم انسانی، علوم اجتماعی و فرهنگی اعم از نظری و کاربردی گامی در راستای اعتلای اندیشه ناب اسلامی بردارد و در این راستا از دیدگاه‌های مخاطبان ارجمند درباره این اثر و نیز پیشنهادهای سازنده درباره موضوعات یاد شده به گرمی استقبال می‌نماید. امید می‌رود این اثر در کنار سایر آثار مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق (ع) در حوزه اقتصاد، در جهت حل مشکلات و مسائل اقتصادی جامعه اسلامی مفید فایده باشد.

در پایان لازم است ضمن تشکر از پژوهشگران محترم آقایان مجتبی حسینی و جواد کجوری بابت نگارش این اثر، از زحمات هم‌سنگران معاونت علمی مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق (ع) نیز تشکر نمایم.

والحمد لله أولاً و آخراً

معاونت علمی

مرکز تحقیقات بسیج دانشگاه امام صادق (ع)

مقدمه استاد

قرآن حکیم در مصاف اندیشه و عمل ندای توحید و عبودیت را با تاکیدهای فراوان، تعامل ناپذیر و ایمان را شرک ناپذیر می‌داند: لَا أَعْبُدُ مَا تَعْبُدُونَ ﴿۲﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿۳﴾ وَلَا أَنَا عَابِدٌ مَّا عَبَدْتُمْ ﴿۴﴾ وَلَا أَنْتُمْ عَابِدُونَ مَا أَعْبُدُ ﴿۵﴾ لَكُمْ دِينُكُمْ وَلِيَ دِينِ ﴿۶﴾ و این تباین نه تنها سیاست اعمالی، بلکه سیاست اعلامی منادیان توحید نیز می‌باشد: قُلْ يَا أَيُّهَا الْكَافِرُونَ ﴿۱﴾.

تجربه قریب به چهار دهه گذشته و دقت در آرمان‌ها و اهداف نشان می‌دهد که تعارض نظام مبارک جمهوری اسلامی با نظام سرمایه‌داری یک تعارض ابدی و پایان‌ناپذیر است و نمی‌توان بین اسلام و کفر هم‌گرایی ایجاد کرد. نظامات اجتماعی مبتنی بر هر یک در تعارض با دیگری خواهد بود. بقای جمهوری اسلامی و دعوت بشریت به توحید بزرگ‌ترین تهدید برای نظام سلطه و استکباری است. از این رواز ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی دول استکباری در تلاش برای جنگ با جمهوری اسلامی در حوزه‌های سیاسی، فرهنگی، نظامی و اقتصادی بوده‌اند. پس از توطئه‌های سیاسی که در ابتدای انقلاب برای نفوذ در ارکان سیاسی دنبال می‌کردند و حتی با ترور گسترده نیروهای انقلابی در صدد مهره‌چینی در ساختار سیاسی نظام بودند، این دولت‌ها بسیار عجولانه وارد مرحله تقابل نظامی شدند. با تحریک دولت جاه‌طلب بعث و برای مهار دوگانه انقلاب ایران و مردم عراق، صدام به ایران حمله کرد. در این دوران، رهبری

بی‌نظیر امام خمینی علیه السلام و تلاش آحاد مردم ایران تجربه بسیار موفقی از دولت اسلامی را به منصفه ظهور درآورد که خود به پیشرفت نظام اسلامی در ایران و جهان سرعت بخشید. تحلیل این تجربه بسیار پندآموز و عبرت‌برانگیز است که بخش مهمی از این کتاب سعی در تبیین آن دارد و می‌تواند اولین تلاش جامع در این کار محسوب گردد.

با فروپاشی نظام بعث و اشتباه راهبردی دولت‌های استکباری، جمهوری اسلامی به قدرت بلامنازع منطقه غرب آسیا تبدیل شد و ملت‌های منطقه در تلاش برای دستیابی به استقلال و آزادی در صدد تشکیل دول اسلامی و مستقل برآمدند و منطقه غرب آسیا و شمال آفریقا همچنان در تلاطم‌های سیاسی باقی ماند. دول استکباری برای مهار جمهوری اسلامی تهدید و تحریم اقتصادی را شدت بخشیدند و جمهوری اسلامی برای دومین بار مجبور به نرمش قهرمانانه گردید.

انقلاب اسلامی تجربه‌های موفقی در حوزه سیاسی و فرهنگی داشته است اما در حوزه اقتصادی در ساخت یک نظام اقتصادی مبتنی بر اسلام و مبانی اسلامی، طراحی ساختارها و نهادهای متناسب با اصول و اهداف نظام اسلامی موفقیت‌های کمی داشته‌ایم و حوزه اقتصاد یکی از حوزه‌های آسیب‌پذیر است. علی‌رغم تلاش‌های انجام شده دستاورد چندان محسوس و مقبول نیست و این باعث شده است که پاره‌ای افراد به دنبال تقلید و پیاده‌سازی نظام‌ها و الگوهای غربی باشند.

از آنجاکه تعارض دولت اسلامی با دول استکباری اجتناب‌ناپذیر و ستیز کفر با اسلام غیر قابل فراموشی است، در حوزه اقتصاد نیازمند ساخت اقتصادی مقاوم در برابر فشارها و تهدیدهای جبهه استکبار هستیم و تجربه گران‌سنگ دفاع مقدس می‌تواند درس‌هایی بسیار پر رمز و راز برای ما داشته باشد. این کتاب در صدد است با کاوش در این تجربه راهبردهایی را برای ساخت

اقتصادی مقاوم ارائه کند. کار بدیع و قابل تقدیر می باشد و امید است دیگران با پویش این راه این تلاش را ادامه دهند. خداوند ما را سپاسگزار رهبری امام علیه السلام و مقام معظم رهبری مد ظله العالی و تلاش های ملت ایران و شهدای والا مقام مردم ایران قرار دهد.

محمد هادی زاهدی وفا^۱

مشهد مقدس ۱۳۹۵/۱/۱

۱. دانشیار گروه اقتصاد نظری و عضو هیئت علمی دانشگاه امام صادق علیه السلام دارای مدرک دکتری اقتصاد از دانشگاه اتاوا کانادا. دارای سابقه تدریس و ارائه پژوهش های علمی مختلف در دانشگاه های داخل و خارج از جمله دانشگاه امام صادق علیه السلام، تهران، تربیت مدرس، اتاوا، کارلتون و تورنتو کانادا. ریاست دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد دانشگاه امام صادق علیه السلام، معاونت امور اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی دولت نهم و عضویت در شورای عالی مرکز الگوی اسلامی ایرانی پیشرفت از جمله سوابق علمی. اجرایی ایشان به شمار می رود.